

EDUSKUNNAN VASTAUS 46/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi säteilylain ja terveydensuojelulain 50 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2011 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi säteilylain ja terveydensuojelulain 50 §:n muuttamisesta (HE 146/2011 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 3/2012 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

säteilylain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan säteilylain (592/1991) 42—44 ja 61 §, sellaisena kuin niistä on 61 § laeissa 418/2002 ja 1179/2005, sekä lisätään lakiin uusi 44 a ja 44 b § seuraavasti:

11 luku

Ionisoimaton säteily

42 §

Säteilyaltistus

Säteilyn käytön ja muun säteilyaltistusta aiheuttavan toiminnan hyväksyttävyydelle asetettavista vaatimuksista säädetään 2 §:ssä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistumisen enimmäisarvoista.

Mitä 6 luvussa säädetään tuoteturvallisuudesta ja säteilymittauksista ja 7 luvussa säteilylaitteista, ei koske sellaista ionisoimatonta säteilyä synnyttäviä säteilylaitteita, joiden aiheuttama säteilyaltistus on enintään yksi kymmenesosa ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistumisen enimmäisarvoista.

Työssä käytettävistä ionisoimatonta säteilyä ja ultraääntä aiheuttavista laitteista sekä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista samoin kuin lääkärin määräämien ionisoimattomalle säteilylle altistavien toimenpiteiden suorittamisesta säädetään erikseen.

43 §

Solariumpalveluiden tarjoamisesta aiheutuvan terveyshaitan ehkäiseminen

Väestölle ei saa terveyshaittaa aiheuttavalla tavalla tarjota solariumpalveluja.

Solariumpalveluja tarjoavan toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, ettei alle 18-vuotias pääse altistamaan itseään solariumin ultraviolettisäteilylle.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske lääkärin määräyksestä tapahtuvaa altistamista sairauden hoitoa, taudinmääritystä tai ultraviolettisäteilyllä tehtävää lääketieteellistä tutkimusta varten.

44 §

Solariumlaitteen käyttö

Toiminnanharjoittajan on nimettävä yleisön käyttöön tarjottavan solariumlaitteen käyttöpaikalle asianmukaisesti perehdytetty 18 vuotta täyttänyt vastuuhenkilö, joka tarvittaessa opastaa asiakkaan silmien suojaamiseen ja muuhun laitteen turvalliseen käyttöön sekä valvoo, ettei alle 18-vuotias pääse käyttämään solariumlaitetta. Vastuuhenkilön on tarvittaessa tarkastettava solariumlaitetta käyttävän henkilön ikä.

Toiminnanharjoittajan on lisäksi huolehdittava, että solariumlaitteen käyttöpaikalla on näkyvästi esillä tiedot solariumlaitteen ultraviolettisäteilylle liiallisen altistumisen aiheuttamista vaaroista ja altistumisen rajoittamisesta.

44 a §

Solariumlaitteen valvonta

Terveydensuojelulain (763/1994) noudattamista ohjaavilla ja valvovilla viranomaisilla sekä Säteilyturvakeskuksella on oikeus saada toisiltaan solariumvalvontaan liittyviä toiminnanharjoittajia koskevia tarpeellisia tietoja valvontaa ja sen ohjausta varten salassapitosääntösten estämättä. Henkilötietojen osalta tietojensaantioikeus koskee vain välttämättömiä tietoja.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen tarkastaa terveydensuojelulain mukaisen valvontansa yhteydessä seuraavat asiat:

1) solariumlaitteen sijoittaminen tai käytön estäminen siten, että alle 18-vuotias ei voi käyttää laitetta henkilökunnan sitä huomaamatta;

2) 44 §:n 1 momentissa tarkoitetun vastuuhenkilön läsnäolo;

3) käyttöohjeiden antaminen asiakkaalle;

4) solariumlaitteen ultraviolettisäteilyn altistumisen vaaroja ja altistamisen rajoittamista koskevien tietojen näkyvä esillepano solariumlaitteen välittömässä läheisyydessä;

5) asiakkaan silmien suojaaminen;

6) solariumlaitteessa olevan ajastuksen säätö;

7) solariumlaitteen nimike ja tyyppi; sekä

8) solariumlamppujen nimikkeet ja tyypit.

44 b §

Tarkastuspöytäkirja ja puutteen tai laiminlyönnin korjaaminen

Kunnan terveydensuojeluviranomainen tekee 44 a §:ssä tarkoitettua tarkastuksesta pöytäkirjan, johon merkitään tarkastuksessa tehdyt havainnot. Kunnan terveydensuojeluviranomainen toimittaa tarkastuspöytäkirjan jäljennöksen tai vastaavat tiedot Säteilyturvakeskukselle.

Terveydensuojeluviranomaisen havaitseman puutteen tai laiminlyönnin korjaamiseksi Säteilyturvakeskus voi ryhtyä tässä laissa tarkoitettuihin toimiin.

61 §

Säteilyrikkomus

Toiminnanharjoittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö tässä laissa säädetyn turvallisuusluvan hakemisen tai tähän lakiin perustuvan säteilyn käyttöpaikan, säteilylaitteen tai sen osan tarkastettavaksi esittämistä koskevan velvoitteen,

2) rikkoo turvallisuusluvan ehtoja tai viranomaisen tämän lain nojalla antamaa määräystä

turvallisuuden varmistamiseksi tai valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamiseksi,

3) rikkoo 14 b §:ssä säädetyn radioaktiivista ainetta sisältäviä säteilylähteitä koskevan kirjanpito- tai ilmoitusvelvollisuuden tai rikkoo mainitun pykälän 2 momentin nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksiä,

4) rikkoo 15 §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuuden, 28 §:ssä säädetty luovuttajan velvollisuudet, 29 §:ssä säädetyn huolehtimisvelvollisuuden, 52 §:ssä säädetyn luovuttajan selontotovelvollisuuden taikka laiminlyö 31 e tai 52 a §:ssä säädetyn hyväksynnän hakemisen,

5) rikkoo 31 d §:n 1 momentissa säädettyä korkea-aktiivisen umpilähteen yksilöimisvelvoitetta tai mainitun pykälän 3 momentissa säädettyä yksilöimättömän korkea-aktiivisen umpilähteen tuontikieltoa,

6) rikkoo 43 §:n 2 momentissa säädettyä huolehtimisvelvoitetta,

7) rikkoo 44 §:n 1 momentissa säädettyä vastuuhenkilön nimeämistä koskevaa velvoitetta tai mainitun pykälän 2 momentissa säädettyä tietojen nähtävillä pitämistä koskevaa velvoitetta taikka

8) rikkoo 56 §:n mukaista myynti- ja luovutuskieltoa,

on tuomittava, jollei teko ole 60 §:n mukaan rangaistava taikka jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *säteilyrikkomuksesta* sakkoon.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, voidaan siitä jättää syyte nostamatta ja rangaistus tuomitsematta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Toiminnanharjoittajan on noudatettava 44 §:n 1 momentissa säädettyjä velvoitteita solariumpaikoissa viimeistään 36 kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta ja 44 §:n 2 momentissa säädettyjä velvoitteita viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Lain 61 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohtaa sovelletaan vasta edellä 2 momentissa säädettyjen siirtymäaikojen jälkeen. Ionisoimattoman säteilyn valvonnasta annettu asetus (1306/1993) ja ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistumisen rajoittamisesta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (294/2002) jäävät voimaan, kunnes toisin säädetään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

terveydensuojelulain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan terveydensuojelulain (763/1994) 50 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 129/2009, seuraavasti:

50 §

Maksut

—————
Toiminnanharjoittajalta on lisäksi perittävä maksu valvontatoimenpiteistä, jotka liittyvät:

1) 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuun-

nitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaan silloin, kun määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen;

2) 13 §:n ja 14 §:n 2 momentin nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaan;

3) 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaan sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun;

4) 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden säännölliseen valvontaan; sekä

5) säteilylain 44 a §:n nojalla tehtyyn tarkastukseen.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____. Sen 50 §:n 3 momentin 5 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta säteilylain muuttamisesta annetun lain (____ / ____) voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettyjen siirtymäaikojen päätyttyä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 2012
